

XXIII. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

Съгласно нормите на Закона за статистиката статистическата дейност в областта на здравеопазването се осъществява от Националния статистически институт и Министерството на здравеопазването (чрез Националния център по здравна информация).

Обект, обхват и единици на наблюденията

Статистическо изучаване на здравната мрежа

Обект на изучаване са здравните заведения в страната: за болнична и извънболнична медицинска помощ, санаториални, детски, заведенията за социални услуги и други, вкл. здравните заведения към други ведомства. Единица на наблюдение е отделното здравно заведение.

Наблюдение на медицинските кадри

Обект на наблюдение е съвкупността на медицински персонал (лекари, стоматолози, медицински персонал със средно специално медицинско образование или висше - степен „специалист“), работещи в здравните заведения, а единица на наблюдение е отделният здравен работник.

Изследване на заболяваемостта

Обект на изследване на заболяваемостта на населението е съвкупността от случаите на заболявания на лицата. Единица на наблюдение са регистрираните случаи, resp. болните лица, потърсили медицинска помощ. Техническа единица е здравното заведение, където са регистрирани случаите и което е източник на информацията.

Изучаване на дейностите по социално подпомагане

Обект на изследване са заведенията и дейностите в областта на социалното подпомагане. Единица на наблюдение са подпомогнатите лица и заведенията за социално подпомагане.

Статистическо изучаване на умиранията по причини

Обект на наблюдението са всички смъртни случаи в страната, класифицирани според Международната класификация на болестите на Световната здравна организация.

При ползване на данните за здравната мрежа трябва да се има предвид, че броят на здравните заведения и легловият им фонд се променят не само в резултат на разкриване и закриване на заведения, но и поради реорганизации, свързани с трансформирането или обединяването на заведения. С въвеждане на здравно-сигурителната система и съгласно Закона за лечебните заведения се

променят начинът на регистрация и номенклатурата на здравните заведения.

При анализиране на данните за здравната мрежа и показателите за леглата и персонала в заведенията трябва да се отчетат някои специфични особености на дейностите по медицинското обслужване. Здравните заведения не са свързани пряко с обслужването на населението на едно населено място или гори община. Голяма част от здравните заведения обслужват населението на една област или група общини, а специализирани здравни заведения - онкологични, кожно-венерологични, психиатрични, за белодробни болести и други, обслужват населението на две или три области. Заведенията с национален обхват независимо от тяхното местонамиране обслужват населението на цялата страна.

Здравната мрежа за страната и по области за 2000 г. е разработена в съответствие със Закона за лечебните заведения и промените в областта на извънболничната помощ. Домовете за медико-социални грижи за деца (домове „Майка и дете“ до 1999 г. вкл.) са включени към други лечебни и здравни заведения.

Болничните легла включват: леглата във всички заведения за болнична и извънболнична помощ (до 1999 г. в болничните, амбулаторно-поликлиничните заведения и други здравни заведения, болничните легла към други ведомства и тези към частни здравни заведения). В санаториалните легла се включват и леглата на санаториумите към други ведомства.

Осигуреността на населението с болнични и санаториални легла се изчислява по състояние към 31.12. на съответната година.

Данните за регистрираните заболявания от заразни болести, подлежащи на задължително съобщаване, се получават въз основа на уточнени годишни отчети, съставени от хигиенно-епидемиологичните инспекции на базата на бързите известия за заболяванията с окончателно установена диагноза.

Източници на информация

Основни източници на информацията за ежегодно провежданите изследвания са годишните формуляри, които всички лечебни и здравни заведения в страната представлят в НСИ и НЦЗИ.

Източник на данни за умиранията са образците ЕСГРАОН-ТДС, съобщенията за смърт.